

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2019 - 6085

Doknr.
733729

Dato
05-10-2020

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 19. september 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 69 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 69:

”Kan ministeren eventuelt i samarbejde med KL oplyse, hvor mange borgere med demens, der med hjemmel i servicelovens § 128 var fastspændt med stofselser i årene 2015-2018, og kan ministeren i fald oplyse, hvor længe borgerne var fastspændt? Svaret bedes venligst opgjort kommunevis.”

Svar:

Social- og Indenrigsministeriet har anmodet Ankestyrelsen om at afdække omfanget af brug af stofselser efter servicelovens § 128 over for borgere med demens i perioden fra 2015 til 2018.

94 ud af 98 adspurgte kommuner har svaret i forbindelse med Ankestyrelsens afdækning af brugen af stofselser. Heraf har 49 kommuner oplyst, at borgere med demens har været fastspændt med stofselser efter § 128 i serviceloven fra 2015 til 2018. Sammenlagt har 567 borgere med demens i de 49 kommuner været fastspændt med stofselser i perioden. Opgørelsen er dog behæftet med usikkerhed, da samme borger i nogle kommuners opgørelser kan indgå flere gange, og da nogle kommuner ikke har skelnet mellem borgere med demens og borgere med andre betydelige funktionsnedsættelser i registreringen.

Der har således i nogen grad været forskellig praksis for registrering og indberetning af brug af stofselser efter § 128 i serviceloven i den pågældende periode. Flere kommuner oplyser desuden, at de ikke har været klar over eller har misforstået reglerne for registrering og indberetning af brug af stofselser.

45 af de 94 kommuner har oplyst, at ingen borgere inden for undersøgelsens målgruppe har været spændt fast med stofsele i perioden. Kommunerne oplyser en række årsager hertil, herunder at kommunen ikke har praksis for at bruge stofselser, at kommunen ikke havde borgere i målgruppen i de undersøgte år, at kommunen ikke har mulighed for at trække data, eller at kommunen har modtaget og /eller godkendt ansøgninger om brug af stofsele efter servicelovens § 128, men ikke modtaget indberetninger, fordi stofselserne enten ikke er blevet brugt, eller at brugen af stofsele er sket med samtykke fra borgeren.

Undersøgelsen har også søgt at afdække varigheden af brugen af stofselser. Ud af de 49 kommuner, der har anvendt stofselser i perioden, har 15 kommuner oplyst, hvor lang tid borgere med demens har været spændt fast med stofsele. Kommunerne har oplyst

den korteste fastspændingsperiode, de har registreret i årene 2015-2018, den længste periode og den typiske periode. Oplysningerne viser, at på tværs af årene er den korteste periode for fastspænding i gennemsnit 1 time og 36 minutter, den længste periode i gennemsnit 5 timer og 18 minutter, og den typiske periode gennemsnitlig 3 timer og 24 minutter. Der er dog en del variation i kommunernes besvarelser inden for hver af de tre tidsperioder. Opgørelserne af varigheden er behæftet med stor usikkerhed, da meget få kommuner har kunnet oplyse varigheden af brugen, og kommunerne ikke konsistent og konsekvent har registreret varigheden af brugen. Opgørelserne er derfor i nogle tilfælde baseret på kvalificerede skøn eller på få registreringer.

Jeg vil afslutningsvist understrege, at jeg er meget opmærksom på problemet med varierende og til dels mangelfuld registrering af magtanvendelser, herunder ved brugen af stofselser. For at forbedre registreringen og indberetningen blev det med aftalen om revision af reglerne om magtanvendelse efter servicelovens voksenbestemmelser i 2018 besluttet at forenkle retningslinjerne for kommunernes registrering og indberetning. Med de nye regler er det obligatorisk for tilbud og kommuner at anvende skemaer for registrering og indberetning, som ligger på Socialstyrelsens hjemmeside. Dette for at sikre en mere ensartet og konsistent registrering. Reglerne trådte i kraft 1. januar 2020 og har derfor snart været gældende i et år. Derfor vil jeg indkalde ordførerne til en statusdrøftelse af reglerne i januar 2021, hvor vi bl.a. vil følge op på effekten af de nye regler om registreringen og indberetningen.

Jeg vedlægger til udvalgets orientering Ankestyrelsens rapport, hvor brugen af stofselser er opgjort per kommune.

Med venlig hilsen
Astrid Krag

Bilag:

Bilag 1. Ankestyrelsens undersøgelse af brug af stofselser til borgere med demens fra 2015-2018